

SALUDO DEL ALCALDE

"Yo voy soñando caminos
de la tarde. ¡Las colinas
doradas, los verdes pinos,
las polvorientas encinas!

¿A donde el camino irá?
Yo voy cantando, viajero
a lo largo del sendero..."

(Antonio Machado)

Querido pueblo:

Cuan difícil resulta componer de un solo trazo salutación y despedida. Ensayar en un mismo escrito el compendio de contradictorias experiencias cuya síntesis está destinada a enmarcar nuestro futuro más inmediato. Es una tentación de la que me cuesta tanto huir como el negarle un espacio entre estas líneas.

He comprobado cuan breves pueden ser cuatro años en la vida de un pueblo comparados con la ingente tarea de conseguir su bienestar. Y en qué cortos instantes se convierten cuando intentamos evaluar los pasos dados en el camino de la transformación social. Cuántos obstáculos puede encontrar la renovación de un lenguaje continente de la nueva experiencia común. Que menguada y pobre puede resultar la participación cuando no existe el reflejo del hábito. Cuan largo es el camino cuando el objetivo está tan lejano.

Y al mismo tiempo, qué esperanzada alegría viaja con nuestro pueblo a cada paso que damos. Tenemos una responsabilidad colectiva de no ceder al desencanto y a la indiferencia, de desarrollar toda la fuerza contenida,

toda nuestra vitalidad, para avanzar desde la tolerancia hacia el progreso de nuestra comunidad. En ese camino y con mis pobres herramientas, siempre me encontrareis dispuesto.

Otras veces os he hablado desde estas mismas páginas de entusiasmo en la participación, de desarrollar los valores culturales y ciudadanos de nuestro pueblo, de como entretejer los hilos del gran esfuerzo con que las diferentes asociaciones ciudadanas, y en este caso concreto de la Asociación de Moros y Cristianos, aportan lo mejor de ellas mismas para la confección de esa gran alfombra colectiva que es nuestra sociedad. También, de cuan importantes pueden llegar a ser una fiestas, como exponente máximo de comunicación para un pueblo, cuando a estas se las dota de un contenido crítico, lugar de encuentro relajado de la pequeña historia de nuestra comunidad que en estos días ensaya la sublimación cultural de ella misma. Tengo fe en un pueblo que vive y lucha, desde sus profundas raíces valencianas, por contribuir, con su pequeña experiencia, desde la empinada sierra que nos empuja hacia el Mediterráneo para la paz y el progreso de todos los pueblos de la Tierra. Tengo fe en Crevillente.

Y así, desde esa esperanza activa, en el sueño del camino de la tarde crevillentina, quisiera daros las gracias porque vuestra colaboración me ha hecho este sendero más llevadero, al mismo tiempo que felicitaros en nombre de la Corporación Municipal que presido, en el deseo de que las fiestas que vamos a vivir contribuyan en el progreso de nuestro pueblo.

EMILIO MUÑOZ GIMENEZ

Alcalde

La Ferreta

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ LOCAL DE L'AJUNTAMENT DE CREVILLENT

Moros y Cristianos

FIESTAS
PATRONALES

CREVILLENTE

del 18 de septiembre al 4 de octubre de 1982

CREVILLENTE EN FIESTAS

Gaspar Jaén i Urban, Pregoner:
«Els crevillentins heu demostrat que
estimeu la llibertat i la festa»

PROGRAMA DE ACTOS

«ELS CREVILLENTINS HEU DEMOSTRAT QUE ES LLIBERTAT I LA FESTA»

Crevillentins!

Sóc un ciutadà del País Valencià.

Sóc valencià com vosaltres. Con vosaltres parle valencià.

La llengua dels nostres avantpassats des de que fa set-cents anys van vindre a aquestes terres.

Parle el valencià de la nostra història i de les nostres llibertats.

Sóc d'un poble germà.

Mire des de ma casa la Serra de Crevillent, què tant m'estime. La Serra de Crevillent, tan clara, la que tanca pel nord el Baix Vinalopó, la nostra comarca de vetes blaves a l'aigua i al cel.

La serra per on el poble de Crevillent se'n puja com un somni àrab. La serra on Crevillent se n'entra cavant coves netes i blanques.

Aquesta serra sense arbres, dura i tallant com la lluna. La serra altiva i vigilant, recer de les àguiles. La serra, sentinella de la neu. La serra més alta; la serra més clara.

Sóc d'un poble germà, que juntament amb el vostre visqué sotmés al feudalisme fins fa poc més d'un segle.

Malhaurada Isabel de Castella que entregà el lloc de Crevillent i la vila d'Elx als Càrdenas.

Malhaurats nobles i senyors feudals opressors d'aquestes viles.

Que a l'infern siguen els opressors dels pobles!

Però ara, pregoner de la vostra festa, he vingut a incitar-vos al ball i a l'alegria.

Em plau, i agraesc la comanda.

He vingut a recordar-vos la nostra història antiga que no hi ha que oblidar.

Vinc a recordar-vos la festa i la lluita: la força salvatge de quan Crevillent era una vila agermanada que lluitava contra els senyors feudals; la força salvatge dels maulets que lluitaven contra els botiflers.

Amb la força de la lluita i de la llibertat vinc a incitar-vos al ball i la festa.

Els crevillentins heu demostrat que estimeu la llibertat i la festa, i vinc a pregonar una festa en llibertat.

Com aquella llibertat amb què Crevillent va rebre la fi del poder feudal: la gent eixia al carrer, i pujava a l'antic castell, i trencava l'escut del noble. I alçaven senyeres amb les quatre barres, noblíssima ensenya dels reis de Catalunya i d'Aragó, al mateix castell que Jaume el Conqueridor guanyà per a les llibertats i que els castellans enviliren.

Després va vindre una altra gent de fora. Altres castellans eren. Però serfs i no senyors.

I aquí van trobar treball. Uns carrers per al crit i la festa. A Crevillent trobaren una altra antiga llengua que se'ls ofería tota nova: la llengua de Crevillent; la llengua que se parla al País Valencià, a les Illes Balears, a les Illes Pitiusses, al Principat de Catalunya, a la franja de ponent aragonesa, al Principat d'Andorra, a la Catalunya del Nord i a la ciutat de l'Alguer, a Sardenya: la llengua coneguda arreu el món com llengua catalana: el bell valencià dels nostres pares.

I aquella gent que s'ha quedat són crevillentins perquè aquí han nascut els seus fills; i els seus fills i els fills dels seus fills seran crevillentins.

Beneïts siguen, si com nosaltres s'estimen aquesta llengua, aquesta terra agra, i dura, d'espant i piteres.

Aquesta terra nostra de rambles per on baixa l'aigua de les torrentades i on les palmeres són plomalls que al cel se'n pugen.

Aquesta terra on el més gran miracle és l'aigua. On la festa és l'hort i el jardí, la mansanera i la parra; tarongers, llimoners i pereres.

Els gesminers enfilant-se per les cases del camp. L'ombra dels pins. Les figueres de pala.

La festa a les terres del sud del País Valencià és l'aigua fresca del pou de la casa; el botijó ple d'aigua acabat de plenar.

Som valencians de la festa, de festes que són trons i traques, com músiques per l'aire.

Som valencians i recordem quan més enllà de Crevillent tot era terra de moros. Crevillent ha segut sempre terra de fronteres obertes.

Celebrem-ho!

Amb el vi nou del Boig, acabat de pisar. Amb coca de sardina, que a Crevillent fan tan bona. Amb l'aiguardent dels moros i el vi dolç dels cristians.

Celebrem-ho!

Amb els cristians i els moros de tot el migdia del País Valencià:

Les filades lluentes que peguen voltes i revoltes. I ensenyen la plata dels sabres. I les plomes dels turbants.

I Paquito el Xocolatero. I les marxades mores. I els trages brillants i formosos. I l'olor de la pólvora que se'n entra pels nassos, pels carrers i pel cel i les places.

Açò és Crevillent i aquesta és la festa que pregone.

“Som valencians de la festa, de festes que són trons i traques, com músiques per l'aire.

Som valencians i recordem quan més enllà de Crevillent tot era terra de moros. Crevillent ha segut sempre terra de fronteres obertes.

Celebrem-ho!”

IEU DEMOSTRAT QUE ESTIMEU LA

“*Som valencians de la festa, de festes que són trons i traques, com músiques per l'aire.*

Som valencians i recordem quan més enllà de Crevillent tot era terra de moros. Crevillent ha segut sempre terra de fronteres obertes.

Celebrem-ho!”

El poble de Crevillent que se'n puja, costera amunt, per empinats carrers, plens de pedres quan plou.

Som d'un poble que ha sobreviscut a la set i a la derrota.

Estimen el treball, com estimen la llibertat, com salvatge estimen la terra resseca que ens ha vist nàixer i créixer.

I vam inventar les esteres antigues, que a les cases posaven baix del braser, damunt del pis d'algeps o de terra xafada.

I les alfombres, com un record àrab, com un somni de l'orient desconegut.

Tota la glòria per als teixidors de l'alfombra i l'estera! Per als homes que han fet els més bells treballs amb l'espart de la serra i el jonc del salar.

Per al filador i el que mena.

Per al llaurador que planta arbres i els rega.

Hem sabut sobreviure, com si forem fardatxos, en aquesta terra seca, sense arbres ni rius, una terra tantes voltes vençuda, tantes voltes humiliada.

Aquí on la festa era el poble vestit de mil colors, amb trage nou, passejant-se pel carrer: la plaça a l'hivern i el Calvari a l'estiu.

Les festes de l'Àngel i de la Salut. I les del Pont, tan rumboses!

La festa són balls pel carrer i farolets de paper que per l'aire tremolen.

La festa eren els nanos i els gegants. El tabalet, la dolçaina. La fira.

L'estrena de la roba. La camisa nova. El trage nou del xiquet. Els pares li compraven un joguet de la fira: trenets de llanda pintada de colors; carretilles de fusta; balons de goma; monyicots de cartó i de pasta pintada. Monyiques de la Xina.

Les tómboles i les barquetes. La nória mecànica carregada amb sacs d'arena.

I sempre, sempre, el Calvari. Pelat d'arbres; castigat pel sol: el Calvari, què és el cor del poble. Per a la festa se plenava de llum i de barraques. Enmig, un temple de fusta i de lona on tocava la banda. La sopa de faixa.

I les quadrelles, que se n'anaven a menjar-se la mona, i se'n pujaven fins les ermites del vessant de la serra.

I allà lluny, allà lluny, la mar.

La mar Mediterrània, plena de calma i de pins. La mar camí dels grecs civilitzats, dels enginyers romans, dels pirates de l'Àfrica, dels mercaders de l'orient, dels pescadors de Santa Pola...

La mar del Pinet.

Les barraques de Sant Jaume.

La mar, què és una ratlla blava vista des de dalt del Mercat.

La festa era el sopar al carrer. La bombeta dalt de la porta de la casa. Aquelles meravelloses cases de planta baixa, generoses amb l'espai.

Les sopes dalt del terrat, on havia que pujar tots els mobles.

Sopaveu al terrat, mirant la nit, com els nostres senyors antics: els àrabs d'alta saviesa, què coneixien el cel i la matemàtica, i sabien curar totes les malalties i escrivien els versos més bells de tot l'orient i l'occident.

I els balls en la plaça. I el cant de gala de les Corals. I els cants pel carrer. El poble cantant sempre pel carrer, a l'eixida de les fàbriques. La sàtira i la broma. La burla del poder.

Les cançons d'ans de la guerra, on se parlava de banderes republicanes i d'històries picants.

El poble xocant i xistós de les cançons satíriques.

Quan de la sàtira s'havia fet una arma. Un fusell de paraules sabut i civilitzat que li feia por als senyorons.

I les havaneres a l'ombra de la barraca, tots mirant a la mar.

Tot això era la festa.

Aquesta ha segut la profunda religió dels pobles que com el nostre s'han volgut lliures: el temps que roda; la pluja i la vida; els homes treballant cada dia; la voluntat de saber, què és infinita; els cànecs d'amor a la terra i a la llibertat.

A tot això vos convida.

Tot això vos recorde.

És la vostra història. És la història dels valencians i dels crevillentins.

És l'antiga cultura i l'antiga sabiduria del poble d'aquest País Valencià, què els déus beneixquen sempre.

Crevillentins, a la festa!

PROGRAMA DE ACTOS

1 DE OCTUBRE, VIERNES

- 5'00 de la tarde Llegada de la expedición de **Fontenay-le-Comte** al Parque Municipal.
9'30 de la noche Actuación en el antiguo instituto del **TRIO MAR AZUL** y el humorista **PEPE DA ROSA**.

2 DE OCTUBRE, SABADO

- 9'00 de la mañana Diana infantil.
12'00 de la mañana Visita a la Residencia de ancianos.
12'30 de la mañana Entrega de premios del concurso de pintura en los locales de la exposición.
1'00 del mediodía En el Parque Municipal actuación del grupo musical **GROUPE "LES ANONYMES"** de Fontenay-le-Comte.
5'00 de la tarde Desfile infantil.
8'00 de la tarde Conferencia-Coloquio en la Biblioteca Municipal:
«Miniaturas: hecho cultural de todos los tiempos»
a cargo del pintor **IGNACIO ANTONIO**.
10'30 de la noche Recital en el antiguo instituto de **"LOS PLATTERS"**.

3 DE OCTUBRE, DOMINGO

- 8'00 de la mañana Gran despertá.
4'15 de la tarde Gran entrada de Moros y Cristianos.
10'30 de la noche Actuaciones en el antiguo instituto del grupo **SUI GENERIS Y JUAN PARDO**.

4 DE OCTUBRE, LUNES

- 10'00 de la mañana Embajada al Ra'is.
12'00 de la mañana Ofrenda Floral al Santo Patrón Sant Francesc d'Assis.
4'30 de la tarde Embajada al Rey Don Jaime I.
6'00 de la tarde Misa en honor a Sant Francesc d'Assis (oficiada en Ntra. Sra. de Belén).
7'00 de la tarde Solemne Procesión (desde Ntra. Sra. de Belén).
9'00 de la noche Despedida de la expedición de Fontenay-le-Comte desde el Parque Municipal.
10'00 de la noche Recital en el antiguo instituto del cantante **ALBERTO CORTEZ**.

5 DE OCTUBRE, MARTES

Clausura de la exposición de pintura.

El grupo **«Les Anonymes»** de Fontenay-le-Comte, que actuarán el día 2 en el Parque Municipal.